

Premisser for gebyrregulativ 2026 for vann, avløp, tømning av slamavskillere og maksimale egenandeler ved pålegg om tilknytning

Sammendrag

Gebyrregulativet dekker følgende tre selvkostområder:

- Vann (produksjon av vann, distribusjon av vann)
- Avløp (avløpsrensing, avløpsnett /innsamling av avløpsvann)
- Slamavskillere (tømning av slamavskillere, septiktanker m.m.)

Vann- og avløpsområdet drives i Bergen til 100 % selvkost, dvs. at Bergen kommunes merkostnad ved å tilby disse tjenestene, fullt ut skal dekkes av gebyrinntekter. Gebyrene vil kunne utvikle seg ulikt for selvkostområdene fra år til år avhengig av forskjeller i historisk og planlagt aktivitet, rente-, avdrags- og fondstransaksjoner.

Hovedplaner for [vannforsyning](#) og for [avløp og vannmiljø](#) for perioden 2024-2033 ble vedtatt av bystyret 29.01.2025 i [sak 20/25](#). Vann- og avløpsgebyrene foreslås justert over flere år i samsvar med hovedplanene for 2024-2033 og [selvkostforskriften](#) som gjelder fra 2020.

Fra 2025 til 2026 foreslås det ingen endring i satsene for årsgebyrene for vann og avløp eksklusive merverdiavgift. For boliger kommer i 2026 helårseffekten av redusert mva.-sats fra 1. juli 2025.

Årsgebyr for en gjennomsnittlig abonnent (bolig på 120 m² med stipulert forbruk) vil i 2026 være kr 7 389 inkl. mva. samlet for vann og avløp, som er en reduksjon på kr 642 inkl. mva. fra 2025. Reduksjonen kommer som en følge av at merverdiavgiften (mva.) for vann- og avløpstjenester ble redusert fra 25 % til 15 % fra 1. juli 2025.

I økonomiplanperioden 2026-2029 er det foreslått videreført og igangsatt bygging av flere større prosjekter. Følgende større prosjekter vil ha bygging som pågår over flere år i perioden:

- Det tas i bruk nytt Espeland vannbehandlingsanlegg, som erstatter dagens anlegg.
- Innen avløpsrensing fortsetter innsatsen med oppgradering av de mindre anleggene for å møte nasjonale krav til rensing (sekundærrensing). Det videreføres bygging av nytt Garnes avløpsrenseanlegg, som erstatter dagens anlegg og anlegget i Ytre Arna.
- Det gjennomføres bygging i Åsane nord av første trinn av ledningsnett for overføring av avløp til Kvernevik renseanlegg.
- Avløpsrenseanleggene Helleneset og Eikeviken nedlegges og det etableres overføringsledninger til Ytre Sandviken renseanlegg.
- I vest nedlegges flere mindre renseanlegg og det etableres overføringsledninger til et nytt planlagt anlegg i Drottningsvik som er oppgradert til sekundærrensing.
- Statsforvalteren har fastsatt tidsfrist for ferdigstilling av alle disse anleggene, med krav om tvangsmulkt om tidsfristen ikke nås.
- I området Løvstakklia – Bøhmergaten videreføres fornying av vann- og avløpsledninger (va-ledninger) og separering av overvann fra fellesledninger for avløp og overvann.
- I forbindelse med bygging av ny gang- og sykkelvei fra Lagunen til Skjoldskiftet videreføres omlegging (flytting) va-ledninger.

I tillegg er det nødvendig å sikre et fortsatt høyt nivå på fornyelse av ledningsnett for å sikre funksjonsdyktighet og standard i samsvar med de vedtatte hovedplanene.

Prognose gjeld (i løpende priser) vil på grunn av investeringer i perioden 2025 til 2029, samt lengre avskrivningstider, innen vann øke fra kr 1,9 milliarder til kr 3,9 milliarder og innen avløp øke fra kr 2,6 milliarder til kr 3,4 milliarder.

1. Innledning

En rekke større investeringsprosjekter, (over kr 100 mill.), er videreført eller nye i forslag til økonomiplan 2026-2029:

- Byggingen av nytt Espeland vannbehandlingsanlegg, som erstatter dagens anlegg, videreføres med et budsjett på kr 914 mill. Anlegget er planlagt tatt i bruk i 2027.
- Oppgraderingen av Garnes avløpsrenseanlegg med budsjett kr 630 mill. er planlagt tatt i bruk i 2028.
- I Åsane nord foreslås bygging av første trinn av ledningsnett for overføring av avløp til Kvernevik renseanlegg med budsjett på kr 388 mill. Første trinn er fra Kvernevikstemma til Åsanemyrane (ved nr. 271). Anlegget er planlagt tatt i bruk i 2030
- I området Løvestakklien – Bøhmergaten videreføres fornying av vann- og avløpsledninger og overvann separeres fra fellesledninger for avløp og overvann. Anlegget er planlagt tatt i bruk i 2028 og budsjettet er kr 185 mill.
- I forbindelse med bygging av ny gang- og sykkelvei fra Lagunen til Skjoldskiftet pågår omlegging (flytting) av vann- og avløpsledninger. Omleggingen er planlagt ferdig i 2027 og budsjettet er kr 152 mill.

Disse store prosjektene utgjør til sammen ca. kr 2,3 milliarder (faste 2026-priser) på investeringsbudsjettet. Investeringene blir i sin helhet lånefinansiert og avskrives over 30 år (vannbehandlingsanlegg og renseanlegg) eller 65 år (ledningsnett) i driftsbudsjettet.

Mål for fornying av ledningsnettet er for vann 0,7 % og for avløp 1,0 %, målt som årlig gjennomsnitt av lengde for de siste tre år. I forslag for budsjett 2026 er det innarbeidet en økning av finansiering av fornying av ledningsnett over driftsbudsjettet, forventet lønns- og prisvekst og konsekvenser av endringer i selvkostforskriften for lengde på avskrivningsperioder og prinsipp for kalkulatorisk rentesats.

Endring i maksimale avskrivningstider for vann- og avløpsanlegg

Lengre avskrivningsperioder med virkning fra 2026 har betydelige konsekvenser for utviklingen i gebyrer på kort og lang sikt. På kort sikt vil gebyrene gå ned. Men på lang sikt vil renter av gjeld øke mer enn reduksjonen i årlige avskrivninger fordi gjelden øker år for år over flere årtier. Investeringene foretas ikke over noen få år, men forventes å være årlige på lang sikt. Dermed vil årlige endringer i rentesats over lang tid få en stadig større betydning for årlig justering av gebyrsatser. Dessuten vil rentekostnadene for historiske og kommende investeringer utgjøre en stadig større andel av de totale kostnadene innen selvkost. Den kalkulatoriske rentesatsen for selvkost er utenfor kommunal kontroll, slik at kommunens handlingsrom i budsjettet med et valgt gebyrnivå vil bli redusert gradvis over tid.

Historiske investeringsprosjekter som ikke var ferdig avskrevet, er gjennomgått tilbake i tid i samsvar med endret selvkostforskrift. Avskrivningstidene for ulike elementer av vann- og avløpsanleggene er vurdert ut fra konkrete vurderinger av faktisk levetid for anlegg for vannbehandling, avløpsrensing og ledningsnett. Den del av gjelden som ikke var ferdig avskrevet og nye prosjekter i både 2025 og forslag økonomiplan fra 2026 og utover, har fått nye avskrivningsperioder. Avskrivningene starter året etter bokføringsåret. En avskrivningsperiodes begynnelse for ett prosjekt er fra og med første historiske år med avskrivninger. Avskrivningene er lineære.

Følgende avskrivningsperioder er de vesentligste fra 2026:

- Ledningsnett for vann og avløp er økt fra 40 til 65 år, mens den nye maksimale avskrivningsperiode er 80 år.
- Renseanlegg for vann og avløp er økt fra 20 til 30 år, mens den nye maksimale avskrivningsperiode er 40 år. (20 år er beholdt for biogassanlegget.)
- Høydebassenger, pumpestasjoner og maskinteknisk utrustning i kraftstasjoner er økt fra 20 til 40 år som er den nye maksimale avskrivningsperiode.
- Dammer og kraftstasjoner (inklusive adkomsttunneler) er økt fra 20 til 67 år.

Avskrivningsperiode for dammer og kraftstasjoner og maskinteknisk utrustning i kraftstasjoner er ikke omtalt i selvkostforskriften. Men de er økt i samsvar med skattelovens krav fordi eventuelt overskudd fra salg til markedet for elektrisk kraft er skattepliktig inntekt for kommuner. Det har hittil ikke påløpt skatt fordi det ikke har vært noe overskudd på grunn av historiske avskrivninger for Svartavatnet dam og ledningsnett for Espeland vannbehandlingsanlegg. De to anleggene er forutsetninger for driften av de to småkraftverkene Osavatnet og Espeland.

Vesentlige premisser for årsgebyr 2026:

- Endring i avskrivningsperioder (som omtalt ovenfor).
- Veksten i entreprisekostnadene var 22,9% i 4 års-perioden fra desember 2020 til desember 2024, eller gjennomsnittlig 5,3% per år. (Kilde: [SSB byggekostnadsindeks for boligblokk](#) totalt, som er den mest relevante for van- og avløpsarbeider.) I samme periode økte rentesatsen fra 1,39% til 4,35%, og selvkostfondene ble bygget ned med kr 196 mill.
- Usikkerheten med hensyn til entreprenørenes evne til å kunne levere innenfor den tidshorisont som er planlagt er også stor. Det er også usikkerhet knyttet til endring i valutakurser for noen større entrepriser. Det er derfor satt av reserve for usikkerhet i de enkelte prosjekter.
- Det er innarbeidet en opptrapping av finansiering av fornying av ledningsnett over driftsbudsjettet og en gradvis reduksjon av finansiering over investeringsbudsjettet. Dette er for å sikre at gjelden holdes innenfor et ansvarlig nivå.
- Det legges inn ekstra midler til sikringstiltak for vannforsyningsanleggene for å møte endret trusselsituasjon i tråd med føringer i drikkevannsforskriften og råd fra nasjonal sikkerhetsmyndighet.
- Selvkostfondene for vann og avløp bygges ned til null i løpet av fem år. Prognose for hver av de to fondene bør være på minst kr 30 mill. ved utgangen av 2026 for å ta høyde for usikkerhet i budsjetteringen.

2. Selvkost

[Selvkostforskriften](#) som gjelder fra 1.1.2020 gir helt klare føringer for hvilke kostnader som kan dekkes av gebyrene, og hvordan disse skal beregnes. Gebyrene er dermed en direkte konsekvens av aktivitetsnivået (drift, vedlikehold og fornying av anlegg), samt av renter og avskrivninger fra investeringer. Eventuelt overskudd avsettes til og eventuelt underskudd dekkes inn ved bruk av egne selvkostfond. Fondstransaksjoner er slik at netto utgift selvkost blir kr 0 hvert år for hvert av de tre selvkostområdene vann (produksjon av vann, distribusjon av vann), avløp (avløpsnett, avløpsrensing) og slamavskillere (tømming av slamavskillere inkl. septiktanker).

Avsetning til bundne selvkostfond ett år skal brukes innen de påfølgende 5 år ifølge selvkostforskriften.

3. Utviklingen av rentesatser, gjeld og hovedkomponenter i driftsbudsjettet

Kalkulatorisk rentesats og gjeld

Fra og med 2026 er det lagt til grunn et nytt prinsipp for kalkulatorisk rentesats; årets gjennomsnittlige 3-måneders NIBOR med et tillegg på 0,7 %-poeng. For de foregående årene er det benyttet 5-årig swap-rente (Kommunalbanken) pluss 0,5 %-poeng. Begge prinsipper har hjemmel i selvkostforskriften før og etter siste endring i forskriften, (som ble vedtatt 12. september i år).

Utviklingen i kalkulatorisk rentesats og gjeld er vist i følgende tabeller:

Kalk. rentesats	Regnskap		Prognose					
År	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Rentesats	4,30 %	4,35 %	4,43 %	4,60 %	4,40 %	4,40 %	4,40 %	4,40 %
Gjeld, utgående balanse i milliarder kroner, løpende priser og faste priser								
År	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Sum vann, avløp og tømming av slamavskillere								
Løpende priser	4,1	4,3	4,6	5,2	5,8	6,5	7,3	8,1
Faste 2026-priser	4,6	4,7	4,8	5,2	5,6	6,1	6,5	7,0
Herav vann								
Løpende priser	1,5	1,7	1,9	2,3	2,7	3,2	3,9	4,4
Faste 2026-priser	1,7	1,8	2,0	2,3	2,6	3,0	3,4	3,8
Herav avløp								
Løpende priser	2,6	2,6	2,6	2,9	3,1	3,3	3,4	3,7
Faste 2026-priser	2,9	2,8	2,8	2,9	3,0	3,1	3,0	3,2
Herav slamavskillere								
Løpende priser	0,036	0,033	0,031	0,029	0,027	0,024	0,022	0,020
Faste 2026-priser	0,040	0,036	0,032	0,029	0,026	0,023	0,020	0,017

Alle enkeltbeløp inkl. summene er avrundet. For gjelden i faste 2026-priser er Statistisk Sentralbyrås byggekostnadsindeks for boligblokk totalt lagt til grunn for 2023 og 2024. Fra 2025 til 2026 og videre til senere år er det lagt til grunn en årlig vekst i indeksen på 4,0 %.

Byggekostnadsindeks for boligblokk totalt er mer relevant enn konsumprisindeksen for å måle pris- og lønnsveksten på va-området. Dette gjelder for både investeringsutgifter og driftsutgifter (eksklusive renter, avskrivninger og lønn til egne ansatte). Denne byggekostnadsindeksen økte i løpet av de fire årene 2020 – 2024 med 22,9% eller gjennomsnittlig 5,3% per år. I samme periode økte inntektene fra års- og engangsgebyrer i løpende priser med 20,2%, mens konsumprisindeksen økte med 19,4%.

En andel på 71 % av gebyrinntektene, og dermed gjelden, er henførbart til boliger og dermed byens innbyggere direkte. Det resterende er henførbart til private og offentlige virksomheter. Fordelingen av den økonomiske risikoen ved endring i rentesatser og energipriser blir den samme.

Hovedkomponenter i driftsbudsjettet

Vann- og avløpsgebyrene, slik de er foreslått for 2026, reflekterer ambisjonsnivået på investeringer til miljøtiltak, tilpasning til klimaendringer, sikkerhet og kvalitet innen vann- og avløpsområdet. Gebyrene er en direkte konsekvens av det planlagte aktivitetsnivået, renter og avskrivninger fra investeringer og fondstransaksjoner. Dette gir dermed følgende hovedkomponenter i driftsregnskapet (selvkostregnskapet):

- Lønn egne ansatte.
- Drift og vedlikehold av ledningsnett og andre anlegg og forvaltning (utøvelse av myndighet).
- Fornying (rehabilitering) av ledningsnett og andre anlegg.
- Avskrivninger (lineære).
- Rentekostnader.
- Driftsinntekter (som hovedsakelig er gebyrinntekter).
- Fondstransaksjoner (slik at gebyrområdene får netto utgift lik 0).

Utviklingen av hovedkomponentene i driftsbudsjettet i løpende kroner er som vist i følgende tabell som også viser andeler i %. Beløpene er regnskap før 2025, prognose for 2025 og budsjett deretter. (Alle enkeltbeløp inkl. summene er avrundet til hele millioner kroner)

Sum vann, avløp og slam	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lønn egne ansatte	262	281	291	306	320	334	349
Drift vedlikehold og forvaltning	327	332	291	363	382	406	427
Fornyng (netto)	110	96	164	194	228	237	247
Avskrivninger	217	232	270	135	151	166	184
Rentekostnader	166	181	198	225	242	272	304
Sum driftskostnader	1 082	1 122	1 213	1 224	1 323	1 415	1 510
Driftsinntekter	-1 035	-1 137	-1 229	-1 233	-1 295	-1 374	-1 499
Fondstransaksjoner (netto)	-47	14	16	9	-29	-41	-12
Netto utgift	0	0	0	0	0	0	0

Vann	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lønn egne ansatte	149	150	148	164	171	178	186
Drift vedlikehold og forvaltning	137	144	115	158	166	175	184
Fornyng (netto)	46	58	52	89	108	113	117
Avskrivninger	64	72	91	42	52	60	72
Rentekostnader	58	69	80	97	110	130	156
Sum driftskostnader	453	493	486	550	607	656	715
Driftsinntekter	-450	-486	-529	-530	-587	-648	-712
Fondstransaksjoner (netto)	-3	-7	43	-20	-20	-8	-3
Netto utgift	0	0	0	0	0	0	0

Avløp	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lønn egne ansatte	112	129	142	141	147	154	161
Drift vedlikehold og forvaltning	185	181	171	198	208	223	234
Fornyng (netto)	64	38	112	105	120	125	130
Avskrivninger	151	158	176	91	96	103	110
Rentekostnader	107	111	117	126	131	141	147
Sum driftskostnader	619	617	717	661	703	746	782
Driftsinntekter	-578	-643	-688	-692	-695	-713	-773
Fondstransaksjoner (netto)	-41	26	-29	30	-7	-33	-9
Netto utgift	0	0	0	0	0	0	0

Slam	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lønn egne ansatte	2	2	1	2	2	2	2
Drift vedlikehold og forvaltning	5	7	6	8	8	8	9
Fornyng (netto)	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivninger	2	2	2	2	2	2	2
Rentekostnader	2	1	1	1	1	1	1
Sum driftskostnader	11	12	11	13	13	13	14
Driftsinntekter	-7	-8	-12	-12	-12	-13	-14
Fondstransaksjoner (netto)	-3	-5	1	-1	-1	-0	-0
Netto utgift	0	0	0	0	0	0	0

Merknader. Fondstransaksjoner (netto) inkluderer renteinntekter av fond. Positivt beløp for fondstransaksjoner (netto) betyr netto avsetning til fond og negativt beløp netto bruk av fond.

4. Fondsutvikling og gebyrendring

Fondsutvikling

Det er ikke et mål å ha betydelige beløp avsatt i fond på lang sikt. Alle fondene bygges ned til tilnærmet kr 0 senest i løpet av 2030.

Endring i sats for merverdiavgift (mva.) fra juli 2025

Endringer eksklusive mva. er vist i følgende tabell. Disse endringene er relevante for private og offentlige virksomheter som kan fradragsføre mva. Endring fra foregående år eksklusive mva., er i 2025 og 2026 større enn inklusive mva. på grunn av reduksjonen i mva.-sats til 15% fra og med juli 2025, mot 25% før dette. Dermed blir det først fra år 2026 helårsvirkning av ny mva.-sats.

Endring i gebyrer eksklusive mva. er for årene 2025 og 2026 ikke relevante for boliger fordi disse ikke kan fradragsføre mva.

Foreslått endring årsgebyr 2026 og prognose endring årsgebyr 2027 – 2030, eks. mva.

Årsgebyrenes satser for abonnement og forbruk for vann og avløp er de fire satsene som omfatter flest kunder (abonnenter) og stod for 99% av gebyrinntektene i 2024.

Det foreslås at fordeling av årsgebyr mellom abonnements- og forbruksgebyr holdes uendret. Endring i % vil dermed bli det samme for abonnenter med målt forbruk som ved stipulert forbruk, forutsatt at det målte vannforbruket er uendret fra år til år.

Historiske og foreslåtte endringer for utvikling selvkostfond og årsgebyr eksklusive mva. er vist i følgende tabell:

Selvkostfond og årsgebyr i løpende priser eks. mva.	Regnskap		Prognose*					
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond utgående balanse, avrundet til hele millioner kroner								
Vann	9	3	48	30	10	3	0	0
Avløp	16	42	15	47	41	9	0	0
Slam	6	1	2	1	0	0	0	0
Sum	31	46	65	78	51	12	0	0
Årsgebyr satser, justering fra forrige år i %								
Vann	9 %	9, %	10 %	0 %	10,2 %	10,2 %	9,5 %	9,4 %
Avløp	9 %	12,1 %	5,6 %	0 %	0 %	2 %	8,1 %	5,4 %
Slam	5 %	12,5 %	24 %	4 %	6,3 %	6,3 %	6,3 %	2,4 %
Måler	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Årsgebyr inntekt, avrundet til hele millioner kroner								
Vann	428	468	513	516	572	633	697	766
Avløp	553	623	669	673	676	693	753	798
Slam	7	8	11	11	12	13	14	14
Måler	4	4	4	4	4	4	4	4
Sum	992	1 103	1 198	1 205	1 264	1 343	1 467	1 582
Årsgebyr inntekt (mill. kr) i faste 2026-priser eks. mva.								
Sum	1 107	1 193	1 246	1 205	1 215	1 242	1 304	1 352

Sammenheng fondsutvikling og endring årsgebyr:

- Bruken av fond trappes hvis mulig gradvis ned for å redusere gebyrøkning året etter at man sluttet å bruke av fond.
- Selvkostforskriftens krav til nedbygging av fond innen fem år skal innfris selv om fondsutviklingen ikke er i samsvar med kulepunkt foran. År 2026 er det første av de fem år.

Årsgebyr for leie av vannmåler

Satsene for leie av vannmåler eksklusive mva. foreslås uendret fra 2025 til 2026. For boliger innebærer det en reduksjon på 4,1% inklusive mva. på grunn av helårsvirkning av redusert sats for mva. fra 1. juli 2025.

Gebyrer for tømning inkl. behandling/avvanning av slamavskillere

Satsene for tømning inkl. behandling/avvanning av slamavskillere foreslås økt med 4 % eksklusive mva. fra 2025 til 2026. For boliger innebærer det en reduksjon på ca. 0,3 % inklusive mva. på grunn av helårsvirkning av redusert sats for mva. fra 1. juli 2025.

Det overføres inntekt fra gebyrområde avløp til gebyrområde tømning av slamavskillere, for de av slamavskillerne som er tilknyttet avløpsnettet. Bakgrunnen er at slike slamavskillere kun blir ilagt årsgebyr avløp. Overføringen er for å hindre at årsgebyr slamavskillere subsidierer avløp. En slik subsidiering kunne ha vært i strid med selvkostforskriften. Slik årlig overføring ble innført fra og med regnskap 2024 med kr 2,5 mill. etter en gjennomgang av grensesnittet mellom de to gebyrområdene.

Gebyr for å rykke ut ved manglende vannmåleravlesning

Satsen for å rykke ut ved manglende vannmåleravlesning foreslås uendret fra 2025 til 2026. For boliger innebærer det en reduksjon på 4,1% inklusive mva. på grunn av helårsvirkning av redusert sats for mva. fra 1. juli 2025.

Engangsgebyrer for vann og avløp

Satsene for engangsgebyrer foreslås uendret fra 2025 til 2026. For boliger innebærer det en reduksjon på 4,1% inklusive mva. på grunn av helårsvirkning av redusert sats for mva. fra 1. juli 2025.

Maksimale egenandeler ved krav etter plan- og bygningsloven §27-1 og 27-2 om tilknytning til offentlig vann og/eller avløp for eksisterende bygg

Egenandelene gjelder ikke ved nybygg. Egenandelene kommer i tillegg til engangsgebyrer for vann og/eller avløp. Det gis ca. 25 krav om tilknytning pr. år, i hovedsak for avløp. Satsene foreslås uendret fra 2025 til 2026. Egenandelene inkluderer mva. og mva.-sats for byggearbeider er ikke endret.

5. Gebyrutvikling. Sammenlikning med andre storbyer og nabokommuner

Nivået på årsgebyrer i Bergen ligger vesentlig under de største nabokommunene for en standardbolig, jf. tabell nedenfor. Målt mot de andre store byene er forskjellene mindre. Bergen lå høyest av de store byene i 2016–2019, men fra 2020 fikk Oslo og Trondheim, og fra 2024, Stavanger høyere årsgebyrer enn Bergen.

Bergen har imidlertid gjennomført en rekke større investeringer knyttet til vannkvalitet og sikkerhet som de andre store byene må gjennomføre kommende år, noe som er innbakt i dagens vann- og avløpsgebyrer i Bergen. Videre har Bergen ved fornying (rehabilitering) og investeringer innen ledningsnett, dammer, avløpsrensing og biogassanlegg innarbeidet kapasitet til å møte den forventede befolkningsveksten.

Årsgebyr vann og avløp, faste 2025-priser

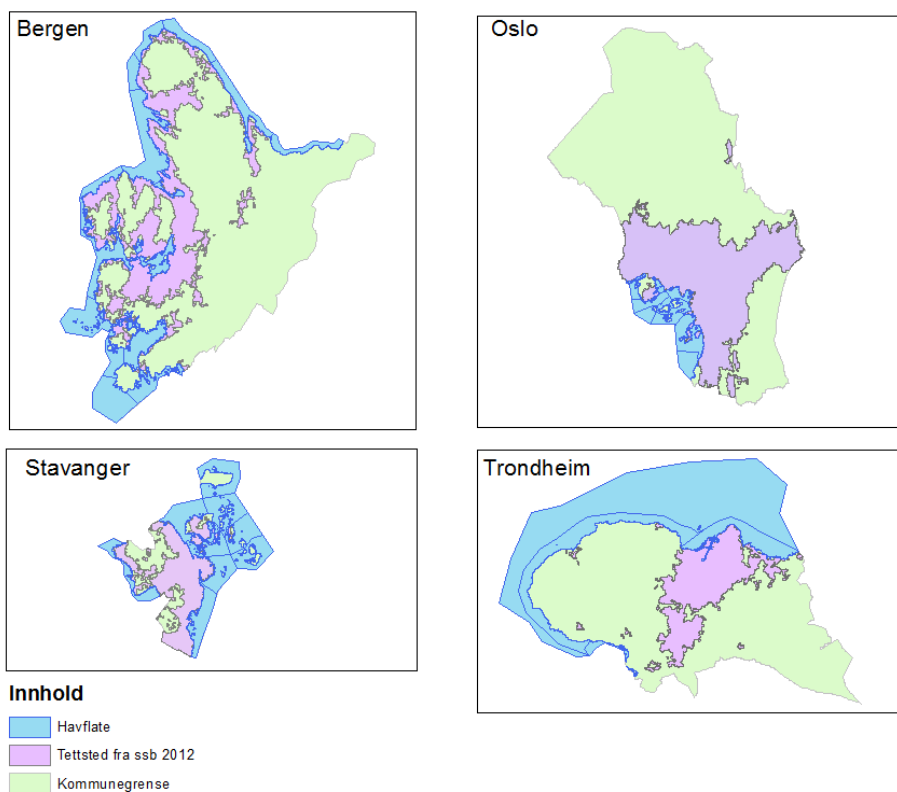
Kommune	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Endring 2024- 2025
Oslo	7 272	7 075	7 185	7 698	8 279	7 810	7 744	9 139	10 651	11 429	7,3 %
Bergen	8 104	7 884	7 856	7 963	7 946	7 206	6 689	7 075	7 595	7 706	1,5 %
Trondheim ¹	6 200	6 583	6 809	7 296	7 965	7 694	7 781	9 031	9 660	9 515	-1,5 %
Stavanger	5 837	5 679	5 589	6 240	6 892	6 452	6 152	6 810	7 733	7 910	2,3 %
Askøy	14 156	14 082	15 465	17 164	18 052	17 954	18 233	22 953	23 436	18 542	-20,9 %
Bjørnafjorden	14 731	15 318	13 022	14 792	16 454	16 598	16 713	18 479	18 814	18 142	-3,6 %
Øygarden	13 679	14 064	12 426	11 903	13 601	12 640	11 962	14 605	14 758	13 464	-8,8 %
Alver	11 398	11 334	10 961	8 748	10 436	10 735	10 887	14 161	15 789	15 910	0,8 %

Tall for 120 m² bruksareal. Kilde: Kommunenes nettsider. **Tall inklusive merverdiavgift med sats 25% til og med juni 2025 og 15% deretter.**

¹ Trondheim kommune legger vannmåler til grunn for de fleste abonnenter. Det er her stipulert et forbruk på 150 m³ i samsvar med Kostras definisjoner. Det er lagt til målerleie som ikke rapporteres fra Kostra.

Bergen har sammenliknet med de andre store kommunene større geografiske og topografiske utfordringer. Kartet nedenfor viser at Bergen har større spredning i tettstedsarealer og lengre kystlinje. Bergen har derfor flere vannbehandlingsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner mv.

Kart i ens målestokk for de fire største byene:

Satser for vann- og avløpsgebyrer m.v. for Bergen kommune i 2026

Satsene er vist inklusive 25% merverdiavgift.

1. Forskrift om satser for engangsgebyrer, årsgebyrer og gebyrer for tømning inkl. behandling/ avvanning av slamavskillere

Fastsatt av Bergen bystyre 17.12.2025 med hjemmel i forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 16-1, jfr. lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg §5, lov 13. mars 1981 nr.6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 26, 30 og 34.

1.1 Engangsgebyrer for tilknytning til offentlig vann- og avløpsledning

	<u>Vann</u>	<u>Avløp</u>
Engangsgebyr pr.m ² :	Kr 33,93	Kr 33,93

For tilbygg betales for det areal som er større enn 50 m².

1.2 Årsgebyrer for vann og avløp

1.2.1 Abonnementsgebyr for areal slik det er fastsatt i matrikkelen

Abonnementsgebyr pr.m ² :	Kr 8,87	Kr 12,21
--------------------------------------	---------	----------

1.2.2 Forbruksgebyr

A.	Forbruksgebyr pr. m ³ :	Kr 13,16	Kr 17,99
B.	Stipulert (ikke målt) vannforbruk, pr. m ² :	1,3 m ³	1,3 m ³

1.2.3 Leie for vannmåler

Vann- og avløpsetaten fastsetter kategori, dimensjon, om flere målere skal parallellkobles og om det skal anvendes kombinasjonsmålere, jfr. Bergen kommunes forskrifter. Leien er pr. måler pr. år. For parallellkoblede målere er leien pr. gruppe av slike pr. år.

Vannmålerdimensjon avrundes oppover til nærmeste kategori.

	Gebyrkategorier, vannmålerdimensjon	Gebyr
A.	DN 20 mm (inntil Q _n 2,5 / 3/4 tomme)	Kr 644,00
B.	DN 25 mm (inntil Q _n 6 / 1 tomme)	Kr 1.069,50
C.	DN 40 mm (inntil Q _n 10 / 1 1/2 tomme)	Kr 1.518,00
D.	DN 50 mm inntil DN 100 mm	Kr 2.173,50
E.	over DN 100 mm og måler til midlertidig tiltak	Kr 2.737,00

Leie for måler til midlertidig tiltak er uavhengig av vannmålerdimensjon. Leie av måler til midlertidig tiltak fastsettes som om leietiden var minst et helt år.

Woltmanmåler og/eller kombinasjonsmåler og elektromagnetisk måler fastsettes i kategori D. eller E.

1.3 Gebyr for manglende vannmåleravlesning

1.3.1 Rykke ut ved manglende vannmåleravlesning

Gebyr for å rykke ut ved manglende vannmåleravlesning kr 1.150,00.

1.4 Gebyrer for tømning inkl. behandling/ avvanning av slamavskillere

1.4.1 Årsgebyrer

Gebyrkategorier	Gebyr
A. Tanker inntil 4 m ³	Kr 2.587,50
B. Tanker over 4 til og med 6 m ³	Kr 3.875,50
C. Tanker over 6 til og med 8 m ³	Kr 5.163,50
D. Tanker over 8 til og med 10 m ³	Kr 6.463,00

For slamavskillere kategori A - D som blir tømt 1 gang pr. 2. år, vil beløpet bli fordelt på terminvise innbetalinger over 2 år.

For slamavskillere som er tilknyttet offentlig avløpsnett, er kostnaden til tømning hvert andre år inkludert i det årlige avløpsgebyr.

1.4.2 Gebyr pr. utført tømning

Tanker over 10 m ³ :	pr m ³ tømt	Kr 646,09
---------------------------------	------------------------	-----------

1.4.3 Etterbehandling slam

Slam levert til etterbehandling:	pr m ³ slam	Kr 451,58
----------------------------------	------------------------	-----------

2. Maksimale egenandeler ved pålegg om tilknytning til offentlig vann- og/eller avløpsledning for eksisterende bygg.

Fastsatt av Bergen bystyre 17.12.2025 med hjemmel i plan- og bygningsloven § 27-1 og § 27-2 om tilknytning til offentlig vann- og avløpsledning.

A.	Vann	kr 250.000
B.	Avløp	kr 350.000
C.	Vann og avløp	kr 550.000

3. Anboringer, forgreninger m.v. på ledningsanlegg

Fastsatt av Bergen bystyre 17.12.2025 med hjemmel i Sanitærreglementet for Bergen kommune, vedtatt av bystyret 27.03.2006, sak 80/6, sist revidert april 2020.

Utførelse av anboringer, forgreninger m.v. på kommunalt ledningsanlegg betales etter regning.

4. Merverdiavgift

Alle satser er vist inklusive 15 % merverdiavgift.